

TEKSTI MAJJA MUINONEN KUVA R&A

AI WEIWEI EI SUOSTU PELINAPPULAKSI

Rakkautta & Anarkiaa -festivaalilla näytettävä dokumenttielokuva seuraa maailmankuulun kiinalaistaiteilijan elämää.

"PIDÄN ITSEÄNI ennemminkin shakinpelaajana", Kiinan kansainvälisesti tunnetuin taiteilija ja poliittinen kriitikko **Ai Weiwei** toteaa kysymykseen, miten hän kuvailee itseään taiteilijana. "Vastustajani tekee siirron, minä teen siirron. Nyt odotan vastustajani seuraavaa siirtoa."

Ai Weiwein työssä taiteilijuus ja aktivismi kietoutuvat yhteen. Hän on saanut töillään kiinalaishallinnon raivostumaan: hänen bloginsa on suljettu, hänen kotistudionsa ulkopuolelle on asennettu valvontakamerat ja uusi studio on purettu.

Amerikkalaisohjaaja **Alison Klaymanin** dokumentti *Ai Weiwei: Never Sorry* kuvaa Ain elämää, yhteiskunnallista toimintaa ja taidetta. Työn alla on muun muassa Sichuanin vuoden 2008 maanjäristystä käsittelevä kampanja, yritys haastaa oikeuteen chengdulainen poliisi, joka pahoinpiteli Ain, sekä näytellyt Müncheniin, Lontoon ja São Paoloon.

AI WEIWEI ON OLLUT pitkään tunnettu ulkomailla. Vuoden 2008 maanjäristyksen jälkeinen kampanjajointi nosti hänet la-

jempaan tietoisuuteen myös Kiinassa. Ai ja vapaaehtoiset julkaisivat maanjäristyksen kuolonuhreista tietoja, jotka kiinalaishallinto halusi salata. Uhrit olivat pääosin koululaisia, jotka menehtyivät huonosti rakennettujen koulujen raunioihin. Tragediasta valmistui myös 9 000 pienestä koulurepusta koottu installaatio.

Ai Weiweille internet ja blogit ovat suuria keksintöjä, jotka antavat ihmisille mahdollisuuden vaikuttaa. Taiteilijan kasvat korostavat t-paitoja, eikä ajatus brändiksi muuttamisesta haittaa. Ai sanookin olevansa brändi liberaalille ajattelulle ja individualismille.

Ai Weiwei opiskeli New Yorkissa vuosina 1983–93. Hän kuuluu ensimmäiseen sukupolveen, jolle Kiinan 1970-luvun lopun uudistuspolitiikan seurauksena avautui mahdollisuus opiskella ulkomailla. Kenties tuo 80–90-lukujen New York on taiteilijalle myös ihannemaailma, jota hän työllään tavoittelee.

AI WEIWEI PIDÄTETTIIN Pekingin lentokentällä 3. huhtikuuta 2011. Hän oli pidätetty-

nä 81 päivää. Pidätys sai paljon kansainvälistä huomiota, ja Art Review -lehti nimisi Ain maailman vaikutusvaltaisimmaksi taiteilijaksi. Kiinan viranomaislausunnon mukaan taiteilijaa syytetään talousrikoksista.

Vuoden 2011 alkupuolella Kiinassa pidettiin lukuisia aktivisteja, asianajajia ja bloggaajia. Hallituksen pelko arabikevään innoittamasta jäsminivallankumouksesta on johtanut iskuihin toisinajattelijoita vastaan. Ai Weiwei ei osallistunut jäsminivallankumouksen mielenilmauksiin. Amnestyn mukaan hänen pidätyksensä viesti, että avoimen kritiikin aika Kiinassa on ohi.

Ai Weiwei vapautettiin takailta vastaan. Häneltä kiellettiin muun muassa pidätystä koskevien haastattelujen antaminen ja Pekingin ulkopuolelle matkustaminen vuoden ajaksi.

Elokuvan lopulla Ai palaa vankilasta kotiin ja sulkee oven perässään, kamerat jäivät ulkopuolelle. Haastattelunauhalla hän toteaa, että jokaisen taiteilijan vastuulla on suojella ilmaisen vapautta. Katsoja jää odottamaan hänen seuraavaa siirtoaan.

Dokumenttielokuva *Ai Weiwei: Never Sorry* esitetään Rakkautta & Anarkiaa -festivaalin päättösviikonloppuna 29.9. klo 14 ja 30.9. klo 18.30 elokuvateatteri Kino Engelissä.